

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЖИТОМИРСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

26 червня 2018 року № 56/11 -р/к

Справа № 3.5-18/2016/3.5-24/2016/3.5-
25/2016

м. Житомир

Про закриття провадження у справі

Адміністративна колегія Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання відділу досліджень і розслідувань Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) та матеріали справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” в особі Коростишівського РЕМ (далі – Товариство),

ВСТАНОВИЛА:

18.04.2016 та 20.04.2016 до Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надійшли заяви ОСОБИ_1 ТА ОСОБИ_2 щодо неправомірних дій ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” в особі Коростишівського РЕМ в частині необґрунтованих нарахувань та вимог оплати коштів відповідно до спірних актів про порушення Правил користування електричною енергією (далі – ПКЕЕ).

За результатами розгляду заяв 17.05.2016 розпорядженням адміністративної колегії Відділення № 18-рп/к розпочато розгляд справи № 3.5-18/2016 за ознаками порушень ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” в особі Коростишівського РЕМ законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, у вигляді зловживання монопольним становищем шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів суб’єктів господарювання, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

10.05.2016 до Відділення надійшла заява ОСОБИ_3 щодо неправомірних дій ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” в особі Коростишівського РЕМ в частині необґрунтованого нарахування та вимоги оплати коштів відповідно до спірного акту про порушення Правил користування електричною енергією.

02.06.2016 за результатами розгляду заяви розпорядженням адміністративної колегії Відділення № 24-рп/к розпочато розгляд справи № 3.5-24/2016 за ознаками порушення ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” в особі Коростишівського РЕМ законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, у вигляді зловживання монопольним становищем шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів суб’єкта господарювання, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

12.05.2016 до Відділення надійшла заява ОСОБИ_4 щодо неправомірних дій

ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” в особі Коростишівського РЕМ в частині необґрунтованого нарахування та вимоги оплати коштів відповідно до спірного акту про порушення Правил користування електричною енергією.

За результатами розгляду заяви 06.06.2016 розпорядженням адміністративної колегії Відділення № 25-рп/к було розпочато розгляд справи № 3.5-25/2016 за ознаками порушення ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” в особі Коростишівського РЕМ законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, у вигляді зловживання монополієм становившим шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів суб’єкта господарювання, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

15.06.2016 розпорядженням адміністративної колегії Відділення № 27-рп/к розгляд справ № 3.5-18/2016, № 3.5-24/2016 та № 3.5-25/2016, розпочатих за результатами розгляду заяв ОСОБИ_1, ОСОБИ_2, ОСОБИ_3 ТА ОСОБИ_4, було об’єднано.

В ході розгляду справи встановлено таке.

ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” (на даний час ПрАТ “ЕК “Житомиробленерго”), на момент початку розгляду справи, діяло відповідно до Статуту.

.....
Товариство є суб’єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України “Про захист економічної конкуренції”.

Місцезнаходження Товариства: вул. Пушкінська, 32/8, м. Житомир, 10008.

- .....
До складу Товариства входить 24 відокремлених структурних підрозділи без права юридичної особи – це Андрушівський, Баранівський, Бердичівський, Брусилівський, Хорошівський, Ємільчинський, Житомирський, Зарічанський, Коростенський, Коростишівський, Лугинський, Любарський, Малинський, Народицький, Новоград-Волинський, Овруцький, Олевський, Попільнянський, Радомишльський, Романівський, Ружинський, Пулинський, Черняхівський та Чуднівський райони електричних мереж.

Відділенням проведено аналіз ринків, на яких діє Товариство відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб’єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.2002 № 49-р та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04. 2002 за № 317/6605 (далі – Методика визначення монопольного становища), із урахуванням пункту 2.2 цієї Методики, згідно з яким етапи визначення монопольного (домінуючого) становища, їх кількість та послідовність проведення можуть змінюватись залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

В результаті аналізу встановлено, що ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” у складі своїх структурних підрозділів – районів електричних мереж протягом 2016 – 2017 років та поточного періоду 2018 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринках передачі електричної енергії місцевими (локальними) мережами, приєднання електроустановок замовників до електричних мереж Товариства, що розташовані на території Житомирської, Рівненської, Хмельницької та Вінницької областей в межах належних Товариству діючих мереж.

1. 18.04.2016 та 20.04.2016 до Відділення надійшли заяви ОСОБИ_1 ТА ОСОБИ_2 щодо неправомірних дій Товариства в частині необґрунтованих нарахувань та вимог оплати коштів відповідно до спірних актів про порушення Правил користування електричною енергією.

В результаті аналізу інформації, одержаної від ОСОБИ_1, ОСОБИ_2 та Товариства встановлено таке.

19.11.2015 представниками Коростишівського РЕМ ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” було складено акт № 015856 про порушення ОСОБОЮ_1 Правил користування електричною енергією в частині порушення пункту 6.40 Правил користування електричною енергією, затверджених постановою НКРЕ від 31.07.1996 № 28, зі змінами і доповненнями (далі – ПКЕЕ), шляхом пошкодження розрахункового засобу обліку, а саме: цокольної частини лічильника, де наявні сліди повторного склеювання.

Товариством повідомлено, що акт про порушення ПКЕЕ від 19.11.2015 № 015856 було складено та підписано уповноваженою особою ОСОБИ_1, так як відповідно до витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб він є одним із засновників ОСОБИ_1.

Коростишівським РЕМ листом від 27.11.2015 № 3319 було повідомлено ОСОБУ_1 про проведення 03.12.2015 о 10⁰⁰ год. експертизи лічильника НІК 2303АРПЗ № 0151556 в ЦРПО ПАТ “ЕК “Житомиробленерго”. В зв’язку з тим, що представники ОСОБИ_1 не з’явилися на проведення експертизи, Товариством було прийнято рішення щодо направлення 09.12.2015 лічильника для проведення незалежної експертизи до Вінницького відділення Київського науково-дослідного інституту судових експертиз.

Згідно з рахунком за електроенергію від 28.03.2016 № 10831 по акту (акт № 015856), наданого ОСОБИ_1, сума до сплати за активну електроенергію по акту становить 225 609,85 грн.

Відповідно до Порядку визначення розміру і відшкодування збитків, завданих енергопостачальнику внаслідок викрадення електричної енергії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.2006 № 122 (далі – Порядок), визначається розмір збитків, завданих енергопостачальнику внаслідок недоотримання коштів за електричну енергію, викрадену споживачем шляхом її самовільного використання без застосування приладів обліку (якщо таке застосування обов’язкове) або у разі умисного пошкодження приладів обліку чи у будь-який інший спосіб, а також проводиться відшкодування завданих енергопостачальнику збитків. При цьому вказаним Порядком передбачено, що у разі відмови споживача відшкодувати збитки, підтвердження факту викрадення електричної енергії та стягнення збитків здійснюється у судовому порядку.

Товариством повідомлено, що воно не зверталось до суду щодо підтвердження факту викрадення електричної енергії та стягнення з ОСОБИ_1 збитків, завданих енергопостачальнику внаслідок недоотримання коштів за електричну енергію, викрадену споживачем шляхом її самовільного використання без застосування приладів обліку (якщо таке застосування обов’язкове) або у разі умисного пошкодження приладів обліку чи у будь-який інший спосіб, як це передбачено чинним законодавством України. Відповідно до пункту 6.42 ПКЕЕ споживач має право оскаржити рішення комісії в суді. У разі звернення до суду впродовж 10 робочих днів з дня вручення протоколу споживачу останній має право не оплачувати рахунки до вирішення спірних питань у судовому порядку. Проте, ОСОБА_1 не звернулось протягом 10 робочих днів до суду щодо оскарження рішення комісії, а тому має оплатити заборгованість за нарахування по акту про порушення ПКЕЕ від 19.11.2015 № 015856.

Пунктом 3 Порядку передбачено, що факти пошкодження приладів (систем) обліку, пломб на приладах, а також факти втручання в їх роботу, що призвели до заниження показань, встановлюються спеціалізованими організаціями (підприємствами), які мають право на проведення відповідної перевірки, із залученням представників Держспоживстандарту.

Товариством вказано, що надання висновків щодо фальсифікації пломб, встановлених на приладі обліку, та щодо несанкціонованого втручання в роботу приладів обліку не входить до компетенції Держспоживстандарту, а відповідно до підпункту 2 пункту 5 Положення про експертну службу МВС, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.06.2000 № 988, експертні підрозділи експертної служби МВС мають право виконувати на

госпрозрахункових засадах дослідницькі, навчальні, консультаційні та інші роботи. Тому, лічильник обліку електричної енергії Заявника було направлено до Вінницького відділення Київського науково-дослідного інституту судових експертиз.

При цьому, у висновку Вінницького відділення Київського науково-дослідного інституту судових експертиз за результатами проведення експертного трасологічного та електротехнічного дослідження від 17.02.2016 № 2337/2338/15-21 зазначено, що пломби, які були встановлені на лічильнику електричної енергії НІК 2303АРПЗ зав. № 0151556 втручанням та перепломбуванню не піддавалися.

Отже, у Товариства не було правових підстав для вимоги щодо оплати коштів відповідно до акту про порушення ПКЕЕ від 19.11.2015 № 015856, так як не було доведено в судовому порядку факту викрадення електричної енергії шляхом її самовільного використання без застосування приладів обліку (якщо таке застосування обов'язкове) або у разі умисного пошкодження приладів обліку чи у будь-який інший спосіб.

Таким чином, Коростишівським РЕМ ПАТ "ЕК "Житомиробленерго" безпідставно висунуто вимогу ОСОБІ_1 щодо оплати заборгованості у розмірі 225 609,85 грн по акту про порушення ПКЕЕ від 19.11.2015 № 015856.

23.11.2015 представниками Коростишівського РЕМ ПАТ "ЕК "Житомиробленерго" було складено акт № 015852 про порушення ОСОБОЮ_2 Правил користування електричною енергією в частині порушення пункту 6.40 ПКЕЕ шляхом пошкодження розрахункового засобу обліку, а саме: пошкодження цокольної частини лічильника, наявні сліди повторного склеювання.

Товариством повідомлено, що акт про порушення ПКЕЕ від 23.11.2015 № 015852 було складено та підписано уповноваженою особою Заявника, так як він їх допустив до перевірки лічильника обліку електричної енергії.

В акті – повідомленні від 23.11.2015 про направлення на експертизу засобів вимірювальної техніки (ЗВТ) Заявника було запрошено на проведення 26.11.2015 експертизи ЗВТ, яка буде проводитися за адресою м. Житомир, 3-й провулок Селецький, 2А, у ЦРПО ПАТ "ЕК "Житомиробленерго" з 9⁰⁰ до 12⁰⁰ години кожен четвер.

Коростишівським РЕМ листом від 30.11.2015 № 3328 повторно було повідомлено ОСОБУ_2 про проведення 03.12.2015 о 10⁰⁰ год. експертизи лічильника НІК 2303АРП1 № 0053583 в ЦРПО ПАТ "ЕК "Житомиробленерго". В зв'язку з тим, що представники Заявника не з'явилися на проведення експертизи, було прийнято рішення щодо направлення 10.12.2015 лічильника для проведення незалежної експертизи до Вінницького відділення Київського науково-дослідного інституту судових експертиз.

Відповідно до рахунку за електроенергію від 13.04.2016 № 11969 по акту (акт № 015852), наданого ОСОБІ_2, сума до сплати за активну електроенергію по акту становить 179 461,81 грн.

Товариством повідомлено, що воно не зверталось до суду щодо підтвердження факту викрадення електричної енергії та стягнення з ОСОБИ_2 збитків, завданих енергопостачальнику внаслідок недоотримання коштів за електричну енергію, викрадену споживачем шляхом її самовільного використання без застосування приладів обліку (якщо таке застосування обов'язкове) або у разі умисного пошкодження приладів обліку чи у будь-який інший спосіб, як це передбачено чинним законодавством України. Відповідно до пункту 6.42 ПКЕЕ споживач має право оскаржити рішення комісії в суді. У разі звернення до суду впродовж 10 робочих днів з дня вручення протоколу споживачу останній має право не оплачувати рахунки до вирішення спірних питань у судовому порядку. Проте, ОСОБА_2 не звернувся протягом 10 робочих днів до суду щодо оскарження рішення комісії, а тому має оплатити заборгованість за нарахування по акту про порушення ПКЕЕ від 23.11.2015 № 015852.

Пунктом 3 Порядку передбачено, що факти пошкодження приладів (систем) обліку, пломб на приладах, а також факти втручання в їх роботу, що призвели до заниження показань, встановлюються спеціалізованими організаціями (підприємствами), які мають право на проведення відповідної перевірки, із залученням представників Держспоживстандарту.

Товариством вказано, що надання висновків щодо фальсифікації пломб, встановлених на приладі обліку, та щодо несанкціонованого втручання в роботу приладів обліку не входить до компетенції Держспоживстандарту, а відповідно до підпункту 2 пункту 5 Положення про експертну службу МВС, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.06.2000 № 988, експертні підрозділи експертної служби МВС мають право виконувати на госпрозрахункових засадах дослідницькі, навчальні, консультаційні та інші роботи. Тому, лічильник обліку електричної енергії Заявника було направлено до Вінницького відділення Київського науково-дослідного інституту судових експертиз.

При цьому, у висновку Вінницького відділення Київського науково-дослідного інституту судових експертиз за результатами проведення експертного трасологічного та електротехнічного дослідження від 06.01.2016 № 2331/2332/15-21 зазначено, що пломби, які були встановлені на лічильнику електричної енергії НІК 2303АРП1 зав. № 0053583 втручання та перепломбуванню не піддавалися.

Отже, у Товариства не було правових підстав для складання акта про порушення ПКЕЕ, нарахування та вимоги щодо оплати коштів відповідно до акту про порушення ПКЕЕ від 23.11.2015 № 015852, так як експертиза лічильника електричної енергії була проведена без залучення представників Держспоживстандарту, та не було доведено в судовому порядку факту викрадення електричної енергії шляхом її самовільного використання без застосування приладів обліку (якщо таке застосування обов'язкове) або у разі умисного пошкодження приладів обліку чи у будь-який інший спосіб.

Зазначене вище підтверджується листом сектору НКРЕКП у Житомирській області від 16.05.2016 № 38/82, у якому вказано, що члени комісії ІКЦ, а саме: представники сектору НКРЕКП у Житомирській області та інспекції Держенергонагляду у Житомирській області визнали акт про порушення ПКЕЕ від 23.11.2015 № 015852 неправомірним, так як акт складено на ОСОБУ_2, а споживачем електричної енергії відповідно до договору постачання електричної енергії від 02.10.2013 № 1021 є громадянин, що діє на підставі паспорта.

Крім того, зазначено, що враховуючи конструктивні особливості кріплення лічильника, фактичне його розміщення у ввідно-розподільчому щиті ВРП-0,4 кВ, проведення його демонтажу, розрізання корпусу лічильника без порушення цілісності пломб на клемній кришці (в акті про порушення зазначено, що пломби не порушені) для вмонтування в нього пристрою для впливу на його покази є неможливим, та неправомірно проведено нарахування за актом про порушення ПКЕЕ у відповідності до пункту 2.5 Методики визначення обсягу та вартості електричної енергії, не облікованої внаслідок порушення споживачами правил користування електричною енергією, затвердженої постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики від 04.05.2006 № 562, з дня останньої технічної перевірки засобу обліку, так як вказаний термін для нарахувань застосовується у випадку, коли виявити порушення представники постачальника електричної енергії під час проведення контрольного огляду приладу обліку не мали можливості. При цьому сектором НКРЕКП у Житомирській області надано копію протоколу засідання комісії ІКЦ від 12.05.2016 № 12/1.

З огляду на вищезазначене, Коростишівським РЕМ ПАТ "ЕК "Житомиробленерго" неправомірно складено акт про порушення ПКЕЕ від 23.11.2015 № 015852, що підтверджується протоколом засідання комісії ІКЦ від 12.05.2016 № 12/1, безпідставно нараховано та висунуто вимогу ОСОБІ_2 щодо оплати заборгованості у розмірі 179 461,81 грн по акту про порушення ПКЕЕ від 23.11.2015 № 015852.

2. 10.05.2016 до Відділення надійшла заява ОСОБИ_3 щодо неправомірних дій ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” в особі Коростишівського РЕМ частині необґрунтованого нарахування та вимоги оплати коштів відповідно до спірного акту про порушення Правил користування електричною енергією.

В результаті аналізу інформації, одержаної від ОСОБИ_3 та Товариства встановлено, що 26.11.2015 представниками Коростишівського РЕМ було складено акт № 015858 про порушення ОСОБОЮ_3 Правил користування електричною енергією, затверджених постановою НКРЕ від 31.07.1996 № 28, зі змінами і доповненнями, в частині порушення пункту 10.2.26 Правил шляхом пошкодження цілісності кожуху електролічильника (нерівномірні сліди склеювання та тріщини в верхньому лівому куту лічильника).

Товариством повідомлено, що акт про порушення ПКЕЕ від 26.11.2015 № 015858 було складено за участю ОСОБИ_3.

В акті – повідомленні від 26.11.2015 про направлення на експертизу засобів вимірювальної техніки (ЗВТ) ОСОБУ_3 було запрошено на проведення 03.12.2015 експертизи ЗВТ, яка буде проводитися за адресою м. Житомир, 3-й провулок Селецький, 2А, у ЦРПО ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” з 9⁰⁰ до 12⁰⁰ години кожен четвер.

Згідно акта проведення експертизи ЗВТ (лічильника електричної енергії) від 03.12.2015 № 255/12 було вирішено лічильник обліку електричної енергії направити для проведення незалежної експертизи до Вінницького відділення Київського науково-дослідного інституту судових експертиз.

Відповідно до рахунку за електроенергію від 20.04.2016 № 13539 по акту (акт № 015858), наданого ОСОБИ_3, сума до сплати за активну електроенергію по акту становить 14 181,74 грн.

Відповідно до Порядку визначається розмір збитків, завданих енергопостачальнику внаслідок недоотримання коштів за електричну енергію, викрадену споживачем шляхом її самовільного використання без застосування приладів обліку (якщо таке застосування обов’язкове) або у разі умисного пошкодження приладів обліку чи у будь-який інший спосіб, а також проводиться відшкодування завданих енергопостачальнику збитків. При цьому вказаним Порядком передбачено, що у разі відмови споживача відшкодувати збитки, підтвердження факту викрадення електричної енергії та стягнення збитків здійснюється у судовому порядку.

Товариством повідомлено, що воно не зверталось до суду щодо підтвердження факту викрадення електричної енергії та стягнення з ОСОБИ_3 збитків, завданих енергопостачальнику внаслідок недоотримання коштів за електричну енергію, викрадену споживачем шляхом її самовільного використання без застосування приладів обліку (якщо таке застосування обов’язкове) або у разі умисного пошкодження приладів обліку чи у будь-який інший спосіб, як це передбачено чинним законодавством України. Відповідно до пункту 6.42 ПКЕЕ споживач має право оскаржити рішення комісії в суді. У разі звернення до суду впродовж 10 робочих днів з дня вручення протоколу споживачу останній має право не оплачувати рахунки до вирішення спірних питань у судовому порядку. Проте, ОСОБА_3 не звернувся протягом 10 робочих днів до суду щодо оскарження рішення комісії, а тому має оплатити заборгованість за нарахування по акту про порушення ПКЕЕ від 26.11.2015 № 015858.

Пунктом 3 Порядку передбачено, що факти пошкодження приладів (систем) обліку, пломб на приладах, а також факти втручання в їх роботу, що призвели до заниження показань, встановлюються спеціалізованими організаціями (підприємствами), які мають право на проведення відповідної перевірки, із залученням представників Держспоживстандарту.

Товариством вказано, що надання висновків щодо фальсифікації пломб, встановлених на приладі обліку, та щодо несанкціонованого втручання в роботу приладів обліку не входить

до компетенції Держспоживстандарту, а відповідно до підпункту 2 пункту 5 Положення про експертну службу МВС, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.06.2000 № 988, експертні підрозділи експертної служби МВС мають право виконувати на госпрозрахункових засадах дослідницькі, навчальні, консультаційні та інші роботи. Тому, лічильник обліку електричної енергії Заявника було направлено до Вінницького відділення Київського науково-дослідного інституту судових експертиз.

20.04.2016 відбулося засідання комісії щодо розгляду акту про порушення ОСОБОЮ_3 ПКЕЕ від 26.11.2015 № 015858, на якому відбувся розгляд висновку експертизи лічильника обліку електричної енергії. За результатами проведеного засідання комісією було визнано акт про порушення ПКЕЕ від 26.11.2015 № 015858 правомірним та відповідно до Методики визначення обсягу та вартості електричної енергії, не облікованої внаслідок порушення споживачами Правил користування електричною енергією, затвердженої постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, від 04.05.2006 № 562, нараховано збитки у сумі 14 181,74 грн.

При цьому, у висновку Вінницького відділення Київського науково-дослідного інституту судових експертиз за результатами проведення експертного трасологічного та електротехнічного дослідження від 04.03.2016 № 2438/15-21 зазначено, що пломби, які були встановлені НІК 2303 АРП1 зав. № 0202173 втручання та перепломбуванню не піддавалися, та явних візуальних ознак втручання в принципову електричну схему лічильника НІК 2303 АРП1 зав. № 0202173 не спостерігається.

Отже, у Товариства не було правових підстав для висування вимоги щодо оплати коштів відповідно до акту про порушення ПКЕЕ від 26.11.2015 № 015858, так як не було доведено в судовому порядку факту викрадення електричної енергії шляхом її самовільного використання без застосування приладів обліку (якщо таке застосування обов'язкове) або у разі умисного пошкодження приладів обліку чи у будь-який інший спосіб.

Таким чином, Коростишівським РЕМ ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” безпідставно висуває вимогу ОСОБИ_3 щодо оплати заборгованості у розмірі 14 181,74 грн по акту про порушення ПКЕЕ від 26.11.2015 № 015858.

3. 12.05.2016 до Відділення надійшла заява ОСОБИ_4 щодо неправомірних дій ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” в особі Коростишівського РЕМ в частині необґрунтованого нарахування та вимоги оплати коштів відповідно до спірного акту про порушення Правил користування електричною енергією.

В результаті аналізу інформації, одержаної від ОСОБИ_4 та Товариства, встановлено таке.

11.12.2015 представниками Коростишівського РЕМ ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” було складено акт № 015864 про порушення ОСОБОЮ_4 Правил користування електричною енергією, затверджених постановою НКРЕ від 31.07.1996 № 28, зі змінами і доповненнями, в частині порушення пункту 10.2.26 Правил шляхом пошкодження цілісності корпусу електролічильника та виявлення стороннього пристрою, який призводить до зміни показів електролічильника.

Товариством повідомлено, що акт про порушення ПКЕЕ від 11.12.2015 № 015864 було складено за участю директора ОСОБИ_4

В акті – повідомленні від 11.12.2015 про направлення на експертизу засобів вимірювальної техніки (ЗВТ) Заявника було запрошено на проведення 24.12.2015 о 10⁰⁰ годині експертизи лічильника з одночасних попередженням, що у разі неприбуття у зазначений термін комісія проведе її без його участі, а результати експертизи споживач зможе одержати не пізніше 10 календарних днів від дня її проведення.

Відповідно до рахунку за електроенергію від 29.04.2016 № 14235 по акту (акт № 015864), наданого ОСОБОЮ_4, сума до сплати за активну електроенергію по акту

становить 52 130,38 грн.

Відповідно до Порядку, визначається розмір збитків, завданих енергопостачальнику внаслідок недоотримання коштів за електричну енергію, викрадену споживачем шляхом її самовільного використання без застосування приладів обліку (якщо таке застосування обов'язкове) або у разі умисного пошкодження приладів обліку чи у будь-який інший спосіб, а також проводиться відшкодування завданих енергопостачальнику збитків. При цьому вказаним Порядком передбачено, що у разі відмови споживача відшкодувати збитки, підтвердження факту викрадення електричної енергії та стягнення збитків здійснюється у судовому порядку.

Товариством повідомлено, що воно не зверталось до суду щодо підтвердження факту викрадення електричної енергії та стягнення з ОСОБИ_4 збитків, завданих енергопостачальнику внаслідок недоотримання коштів за електричну енергію, викрадену споживачем шляхом її самовільного використання без застосування приладів обліку (якщо таке застосування обов'язкове) або у разі умисного пошкодження приладів обліку чи у будь-який інший спосіб, як це передбачено чинним законодавством України, оскільки в протоколі засідання комісії з розгляду Актів про порушення ПКЕЕ або ПКЕЕН від 29.04.2016 № 105 та в рахунку за електроенергію від 29.04.2016 № 12235 надано Заявнику термін сплати до 30.05.2016.

Також, повідомлено, що лічильник ОСОБИ_4 розташований на підстанції, яка належить Товариству за адресою: АДРЕСА_1. Відповідно до довідки Старосілецької сільської ради від 11.10.2013 № 163 тракторний парк належить і знаходиться у користуванні ОСОБИ_4, та відповідальність за збереження ЗВТ відповідно до договору несе ОСОБИ_4.

Доступу до електролічильника без пошкодження пломб у ОСОБИ_4 не було, оскільки лічильник знаходився в ящику КДЕ-3 відповідно до акту про пломбування від 29.07.2015 № 739.

Під час перевірки працівниками Товариства лічильника електричної енергії Заявника відповідно до акту про порушення ПКЕЕ від 11.12.2015 № 015864 пломби порушені не були. Пломба на ящику КДЕ-3, в якому знаходився лічильник обліку електричної енергії Заявника, пошкоджена не була, та втручатися в роботу лічильника електричної енергії в ящику КДЕ-3 ОСОБИ_4 не мало можливості, а така можливість втручатися в роботу лічильника у ОСОБИ_4 була до встановлення лічильника в КДЕ-3.

Пунктом 3 Порядку передбачено, що факти пошкодження приладів (систем) обліку, пломб на приладах, а також факти втручання в їх роботу, що призвели до заниження показань, встановлюються спеціалізованими організаціями (підприємствами), які мають право на проведення відповідної перевірки, із залученням представників Держспоживстандарту.

Товариством вказано, що надання висновків щодо фальсифікації пломб, встановлених на приладі обліку, та щодо несанкціонованого втручання в роботу приладів обліку не входить до компетенції Держспоживстандарту, а відповідно до підпункту 2 пункту 5 Положення про експертну службу МВС, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.06.2000 № 988, експертні підрозділи експертної служби МВС мають право виконувати на госпрозрахункових засадах дослідницькі, навчальні, консультаційні та інші роботи. Тому, лічильник обліку електричної енергії Заявника було направлено до Вінницького відділення Київського науково-дослідного інституту судових експертиз.

При цьому, у висновку Вінницького відділення Київського науково-дослідного інституту судових експертиз за результатами проведення експертного трасологічного та електротехнічного дослідження від 14.03.2016 № 2442/15-21 зазначено, що пошкоджені із слідами характерними для механічного, пластичного термічного, хімічного пошкодження пломб, які були встановлені на лічильнику електричної енергії НІК 2301 АПЗ зав. № 1041409

не зафіксовано, пошкоджень, що свідчили б про розкриття та повторне обтискання пломби, не виявлено.

Таким чином, у Товариства не було правових підстав для вимоги щодо оплати коштів відповідно до акту про порушення ПКЕЕ від 11.12.2015 № 015864, так як не було доведено в судовому порядку факту викрадення електричної енергії шляхом її самовільного використання без застосування приладів обліку (якщо таке застосування обов'язкове) або у разі умисного пошкодження приладів обліку чи у будь-який інший спосіб.

Таким чином, Коростишівським РЕМ ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” безпідставно висунуто вимогу ОСОБИ_4 щодо оплати заборгованості у розмірі 52 130,38 грн по акту про порушення ПКЕЕ від 11.12.2015 № 015864.

Отже, дії ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” в особі Коростишівського РЕМ, які полягають у безпідставному висуненні вимог щодо оплати ОСОБОЮ_1, ОСОБОЮ_2, ОСОБОЮ_3 ТА ОСОБОЮ_4 заборгованостей у розмірах відповідно 225 609,85 грн, 179 461,81 грн, 14 181,74 грн та 52 130,38 грн по актах про порушення ПКЕЕ від 19.11.2015 № 015856, від 23.11.2015 № 015852, від 26.11.2015 № 015858 та від 11.12.2015 № 015864, були кваліфіковані як такі, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, у вигляді зловживання монопольним становищем шляхом вчинення дій, що могли призвести до ущемлення інтересів суб'єктів господарювання, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Листами від 10.06.2016 № 013/9024 та від 14.06.2016 № 08/9153 (вх. Відділення від 10.06.2016 № 1.21/1390 та від 15.06.2016 № 1.21/1411 відповідно) Товариством надано копії позовної заяви щодо стягнення з ОСОБИ_3 заборгованості в сумі 14 181,74 грн по акту про порушення ПКЕЕ від 26.11.2015 № 015858, та витяг з протоколу засідання комісії ІКЦ від 26.05.2016 № 13, яким вирішено акт про порушення ОСОБИ_4 ПКЕЕ від 11.12.2015 № 015864 вважати технічним, а нарахування за ним збитків не проводити.

06.07.2016 Відділенням було складено подання № 223 про попередні висновки у справі № 3.5-18/2016/3.5-24/2016/3.5-25/2016, копія якого листом від 06.07.2016 № 1.20/5-1358 була надіслана Товариству, а витяги з вказаного подання – заявникам.

На подання про попередні висновки у справі Товариством листом від 15.07.2016 № 08/10824 (вх. Відділення від 18.07.2016 № 1.21/1550) повідомлено, що справи по ОСОБИ_1, ОСОБИ_2 ТА ОСОБИ_3 знаходяться на розгляді у суді. При цьому Товариством висловлено прохання зупинити розгляд справи № 3.5-18/2016/3.5-24/2016/3.5-25/2016 до вирішення всіх питань в судових інстанціях.

Проаналізувавши надані Товариством матеріали, було встановлено, що господарським судом Житомирської області розглядаються справи № 906/449/16, № 906/562/16 за позовами ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” до ОСОБИ_1 ТА ОСОБИ_3, Коростишівським районним судом розглядалася справа № 280/706/16ц за позовом Товариства до ОСОБИ_2 щодо стягнення вартості недоврахованої електроенергії у зв'язку з порушенням ПКЕЕ (Правил користування електричною енергією). Таким чином, зазначені судові справи були пов'язані зі справою № 3.5-18/2016/3.5-24/2016/3.5-25/2016.

Враховуючи вищезазначене, керуючись пунктом 28 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративною колегією Відділення було прийнято розпорядження від 29.07.2016 № 33-рп/к про зупинення розгляду справи № 3.5-18/2016/3.5-24/2016/3.5-25/2016 про порушення ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” в особі Коростишівського РЕМ до завершення розгляду судовими

інстанціями справ № 906/449/16, № 906/562/16, № 280/706/16ц за позовами ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” до ОСОБИ_1, ОСОБИ_3 ТА ОСОБИ_2

Листами від 14.02.2017 № 082464 та від 31.01.2018 № 08/1660 (вх. Відділення від 15.02.2017 № 1.21/271 та від 01.02.2018 № 1.21/197 відповідно) Товариством надано копії: постанови Вищого господарського суду України від 16.11.2016 у справі № 906/449/16, рішення апеляційного суду Житомирської області від 10.01.2017 у справі № 280/706/16-ц, та постанову Вищого господарського суду від 17.10.2017 у справі № 906/562/16, які набрали законної сили.

Так, відповідно до постанови Вищого господарського суду України від 16.01.2016 у справі № 906/449/16 за позовом ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” до ОСОБИ_1 постанову Рівненського апеляційного господарського суду від 15.09.2016 щодо стягнення з ОСОБИ_1 коштів за недонараховану електричну енергію у сумі 225 609,85 грн залишено без змін, а касаційну скаргу ОСОБИ_1 залишено без задоволення. Рішенням апеляційного суду Житомирської області від 10.01.2017 у справі № 280/706/16-ц позов ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” до ОСОБИ_2 щодо стягнення з ОСОБИ_2 коштів за недонараховану спожиту електроенергію в сумі 179 461,81 грн задоволено.

Постановою Вищого господарського суду України від 17.10.2017 у справі № 906/562/16 за позовом ПрАТ “ЕК “Житомиробленерго” до ОСОБИ_3 щодо стягнення вартості недорахованої електроенергії у сумі 14 181,74 грн рішення господарського суду Житомирської області від 18.04.2017 та постанову Рівненського апеляційного господарського суду від 13.06.2017, якими відмовлено ПрАТ “ЕК “Житомиробленерго” в задоволенні позовних вимог щодо стягнення з ОСОБИ_3 вартості недорахованої електроенергії у сумі 14 181,74 грн, залишено без змін, а касаційну скаргу без задоволення.

Крім того, в ході розгляду справи Товариством було надано витяг з протоколу засідання комісії ІКЦ від 26.05.2016 № 13, яким вирішено акт про порушення ОСОБОЮ_4 ПКЕЕ від 11.12.2015 № 015864 вважати технічним, а нарахування за ним збитків не проводити.

Враховуючи зазначене, відповідно до пункту 28 Правил розгляду справ, розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 04.04.2018 № 4-рп/к поновлено розгляд справи № 3.5-18/2016/3.5-24/2016/3.5-25/2016 про порушення ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” в особі Коростишівського РЕМ законодавства про захист економічної конкуренції.

Відповідно до статті 11 Закону України “Про електроенергетику” органом державного регулювання діяльності в електроенергетиці є Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор).

Відповідно до статті 6 Закону України “Про ринок електричної енергії” державне регулювання ринку електричної енергії здійснює Регулятор у межах повноважень, визначених цим Законом та іншими актами законодавства.

Відповідно до статті 1 Закону України “Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг” (далі – Закон України “Про НКРЕКП”) НКРЕКП є постійно діючим незалежним державним колегіальним органом, метою діяльності якого є державне регулювання, моніторинг та контроль за діяльністю суб’єктів господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Стаття 17 Закону України “Про НКРЕКП”, який набув чинності з 26.11.2016, визначає функції та повноваження Регулятора, відповідно до яких НКРЕКП, зокрема: розробляє та затверджує нормативно-правові акти, порядки (методики) формування, розрахунку та встановлення державних регульованих цін і тарифів для суб’єктів природних монополій у сферах енергетики та комунальних послуг, а також для інших суб’єктів господарювання, що провадять діяльність на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, якщо відповідні повноваження надані Регулятору законом, забезпечує захист прав та законних інтересів споживачів товарів (послуг), які виробляються (надаються) суб’єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, розгляд звернень таких

споживачів та врегулювання спорів, надання роз'яснень з питань застосування нормативно-правових актів Регулятора.

Враховуючи зазначене, дії Товариства, які полягають у безпідставному висуненні вимог щодо оплати ОСОБОЮ_1, ОСОБОЮ_2, ОСОБОЮ_3 ТА ОСОБОЮ_4 заборгованостей у розмірах відповідно 225 609,85 грн, 179 461,81 грн, 14 181,74 грн та 52 130,38 грн по актах про порушення ПКЕЕ від 19.11.2015 № 015856, від 23.11.2015 № 015852, від 26.11.2015 № 015858 та від 11.12.2015 № 015864 містять ознаки порушення законодавства у сфері енергетики.

Згідно абзацу 2 статті 49 Закону України “Про захист економічної конкуренції” розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, якщо справа не підлягає розгляду в Антимонопольному комітеті України, його територіальному відділенні.

Таким чином, розгляд справи про порушення ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” в особі Коростишівського РЕМ законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті у зв'язку з тим, що справа не підлягає розгляду в територіальному відділенні Антимонопольного комітету України.

Листом від 30.05.2018 № 56-02/872 Товариству було надіслано копію подання від 30.05.2018 № 56/3-пв/к “Про попередні висновки у справі № 3.5–18/2016/3.5-24/2016/3.5-25/2016 про порушення ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” в особі Коростишівського РЕМ законодавства про захист економічної конкуренції”.

Листом від 08.06.2018 № 08/10159 (вх. Відділення від 12.06.2018 № 56-01/904) Товариством повідомлено про згоду з закриттям провадження у справі.

Листами від 30.05.2018 № 56-02/868-1, № 56-02/869-1, № 56-02/870 та № 56-02/871 ОСОБИ_1, ОСОБИ_4, ОСОБИ_2 та ОСОБИ_3 відповідно надіслано витяги з подання від 30.05.2018 № 56/3-пв/к “Про попередні висновки у справі № 3.5–18/2016/3.5-24/2016/3.5-25/2016 про порушення ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” в особі Коростишівського РЕМ законодавства про захист економічної конкуренції”.

Станом на 26.06.2018 зауважень і міркувань на подання про попередні висновки у справі від ОСОБИ_1, ОСОБИ_2 ТА ОСОБИ_3 до Відділення не надійшло.

На засіданні адміністративної колегії Відділення представником ОСОБИ_4 висловлено заперечення щодо прийняття рішення про закриття провадження у справі, оскільки на момент надсилання підприємством заяви дії Товариства, які полягали у безпідставному висуненні вимоги ОСОБИ_4 щодо оплати заборгованості у розмірі 52 130,38 грн по акту про порушення ПКЕЕ від 11.12.2015 № 015864 містили ознаки порушення саме законодавства про захист економічної конкуренції, а не порушення законодавства у сфері енергетики. При цьому, нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі. Також висловлено прохання прийняти рішення по суті та визнати факт вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, та притягнути Товариство до відповідальності за зловживання монопольним становищем у вигляді накладення штрафних санкцій.

Дане заперечення не приймається Відділенням до уваги, оскільки на момент прийняття рішення у справі, дії Товариства, які полягають у безпідставному висуненні вимоги щодо оплати ОСОБОЮ_4 заборгованості у розмірі 52 130,38 грн по акту про порушення ПКЕЕ від 11.12.2015 № 015864, відповідно до чинного законодавства України містять ознаки порушення законодавства у сфері енергетики.

Враховуючи вищевикладене, на підставі статей 7, 12, 12¹, 14 Закону України “Про Антимонопольний комітет України”, статей 48 та 49 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, пункту 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (із змінами), пункту 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правил розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції

розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРІШИЛА:

На підставі абзацу 2 статті 49 Закону України “Про захист економічної конкуренції” закрити провадження у справі № 3.5-18/2016/3.5-24/2016/3.5-25/2016 про порушення ПАТ “ЕК “Житомиробленерго” в особі Коростишівського РЕМ законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13 Закону України “Про захист економічної конкуренції”.

Відповідно до частини 1 статті 60 Закону України “Про захист економічної конкуренції” рішення органів Антимонопольного комітету України може бути оскаржено повністю або частково до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання. Цей строк не може бути відновлено.

Голова адміністративної колегії,
Голова відділення

О.В. Безсмертний